

CONSILIUL INTERINSTITUȚIONAL ÎN DOMENIUL COMBATERII CONCURENȚEI NELOIALE

Ministerul Finanțelor Publice
Consiliul Concurenței
Consiliul Național al Audiovizualului
Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
Oficiul Român pentru Drepturile de Autor

RAPORT ANUAL 2019 **privind implementarea legislației cu impact relevant** **în menținerea unei piețe concurențiale loiale**

Preambul

Prezentul Raport se constituie în temeiul prevederilor art. 8² din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare¹ (denumită în continuare Legea nr. 11/1991), precum și ale prevederilor art. 5 lit. d) din HG nr. 162/2016 privind organizarea și funcționarea Consiliului interinstituțional în domeniul combaterii concurenței neloiale².

Înființarea Consiliului Interinstituțional a fost stabilită conform prevederilor art. 8¹ alin. (1) din Legea nr. 11/1991, acesta fiind un organism nepermanent, fără personalitate juridică, constituit în vederea definirii și implementării politicilor publice în domeniul combaterii concurenței neloiale, compus din reprezentanți ai următoarelor autorități:

1. **Ministerul Finanțelor Publice** – organ de specialitate al administrației publice centrale care asigură protecția comercianților împotriva publicității înșelătoare și publicității comparative, conform art. 4-6 din Legea nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată;
2. **Consiliul Concurenței** – autoritate administrativă autonomă în domeniul concurenței care asigură protecția întreprinderilor împotriva practicilor de concurență neloială, în limita competențelor

¹ art. 8² din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu completările și modificările ulterioare: „*anual, Consiliul interinstituțional în domeniul combaterii concurenței neloiale va emite un raport asupra implementării legislației în domeniul combaterii concurenței neloiale, care va fi înaintat Guvernului prin grija Ministerului Finanțelor Publice*”;

² Art. 5 lit. d) din HG nr. 162/2016 privind organizarea și funcționarea Consiliului interinstituțional în domeniul combaterii concurenței neloiale: “*Consiliul interinstituțional are următoarele atribuții: elaborează raportul anual privind implementarea legislației cu impact relevant în menținerea unei piețe concurențiale loiale pentru anul precedent, care va fi înaintat Guvernului prin grija Ministerului Finanțelor Publice, până la data de 30 iunie a anului următor. Raportul va cuprinde o sinteză a principalelor acțiuni ale instituțiilor ce desfășoară activități în domeniile specifice cu impact relevant în menținerea unei piețe concurențiale loiale și, după caz, propuneri privind îmbunătățirea politicilor publice în domeniu*”;

încredințate prin Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare;

3. **Consiliul Național al Audiovizualului** – autoritate publică autonomă care asigură protejarea intereselor colective ale publicului în domeniul serviciilor audiovizuale, potrivit prevederilor art. 10 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare;

4. **Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului** – organ de specialitate al administrației publice centrale cu atribuții în domeniul protejării intereselor economice ale consumatorilor, care asigură protecția acestora, conform art. 10 – 15 din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare și de asemenea, asigură protecția consumatorilor în cazul încălcării dispozițiilor privind publicitatea comparativă, conform art. 7 alin. (2) din Legea nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată;

5. **Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci** – autoritate unică pe teritoriul României în asigurarea protecției proprietății industriale care îndeplinește în temeiul art. 3 pct. 10 din HG nr. 573/1998 privind organizarea și funcționarea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci, cu modificările și completările ulterioare, atribuții în domeniul proprietății industriale, care decurg din dispozițiile legale în vigoare și din acordurile internaționale la care România este parte;

6. **Oficiul Român pentru Drepturile de Autor** – autoritate unică de reglementare, evidență prin registre naționale, supraveghere, autorizare, arbitraj și constatare tehnico-științifică, care îndeplinește atribuții în domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe, în conformitate cu prevederile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu alte dispoziții legale în vigoare și acorduri internaționale la care România este parte.

Instituțiile enumerate anterior au fost identificate ca având atribuții relevante în domeniile specifice de activitate, cu impact în menținerea unei piețe concurențiale loiale, dobândind astfel calitatea de membri în cadrul Consiliului interinstituțional în domeniul combaterii concurenței neloiale, coordonat de către Ministerul Finanțelor Publice.

Scopul principal al constituirii Consiliului interinstituțional în domeniul combaterii concurenței neloiale îl reprezintă consolidarea expertizei și concentrarea acțiunilor tuturor instituțiilor statului cu atribuții în domenii specifice, cu impact relevant pentru îndeplinirea dezideratului comun al Uniunii Europene, acela de realizare și menținere a unei piețe concurențiale loiale, prin îmbunătățirea politicilor publice în domeniul combaterii concurenței neloiale.

1. Aspecte principale în domeniu - Ministerul Finanțelor Publice

1. Baza legală

În implementarea legislației cu impact relevant în menținerea unei piețe concurențiale loiale, Ministerul Finanțelor Publice³ aplică prevederile Legii nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată⁴ (denumită în continuare Legea nr. 158/2008) coroborate cu

³ prin Direcția generală ajutor de stat;

⁴ transpune prevederile Directivei nr. 2006/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 12 decembrie 2006 privind publicitatea înșelătoare și comparativ;

prevederile Legii prevenirii nr. 270/2017 și ale pct. 54⁵ din Anexa nr. 1 la H.G. nr. 33/2018 privind stabilirea contravențiilor ce intră sub incidența Legii prevenirii nr. 270/2017, precum și a modelului planului de remediere.

Scopul Legii nr. 158/2008 este de a asigura „*protecția comercianților împotriva publicității înșelătoare și a consecințelor defavorabile ale acesteia, precum și stabilirea condițiilor în care publicitatea comparativă este permisă*”, cu aplicabilitate asupra conținutului materialelor și mesajelor publicitare, oricare ar fi mijlocul de comunicare ce face posibil transferul informației, inclusiv comunicațiilor audiovizuale comerciale difuzate în cadrul serviciilor de programe audiovizuale, cărora le sunt aplicabile, totodată, și prevederile Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și normele de reglementare emise în aplicarea acesteia.

Publicitatea reprezintă, în sensul legii, *orice formă de prezentare a unei activități comerciale, industriale, artizanale sau liberale, în scopul promovării vânzării de bunuri ori servicii, inclusiv bunuri imobile, drepturi și obligații.*

Publicitatea înșelătoare reprezintă *publicitatea care, în orice mod, inclusiv prin modul de prezentare, induce sau poate induce în eroare persoanele cărora i se adresează ori care iau contact cu aceasta și care, din cauza caracterului înșelător, poate afecta comportamentul economic al acestora sau care, din acest motiv, prejudiciază ori poate prejudicia un concurent.*

Publicitatea comparativă este definită de lege ca fiind *publicitatea care identifică în mod explicit sau implicit un concurent ori bunuri ori servicii oferite de acesta.*

Scopul Legii prevenirii nr. 270/2017 este de a reglementa o serie de instrumente care să asigure prevenirea săvârșirii de contravenții.

Planul de remediere este anexa la procesul-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii încheiat în condițiile prevăzute la art. 4, prin care agentul constatator stabilește măsuri și un termen de remediere.

Măsura de remediere reprezintă orice măsură dispusă de agentul constatator în planul de remediere care are ca finalitate îndeplinirea de către contravenient a obligațiilor prevăzute de lege în sarcina sa. Ministerul Finanțelor Publice⁶, la sesizarea comercianților, a asociațiilor ori organizațiilor care au un interes legitim, sau la sesizarea din oficiu, constată încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 4 și 6 din Legea nr. 158/2008.

În cazul constatării săvârșirii unei contravenții prevăzute de Legea nr. 158/2008 sunt incidente prevederile art. 4 din Legea prevenirii nr. 270/2017, situație în care agentul constatator încheie un proces-verbal de constatare a contravenției prin care se aplică sancțiunea avertismentului, la care anexează un plan de remediere.

În situația în care, în cursul derulării controlului, contravenientul își îndeplinește obligația legală, precum și în cazul în care contravenția săvârșită nu este continuă, nu se întocmește un plan de remediere.

⁵ „54. Art. 10 alin. (1) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată...”

⁶ prin D.G.R.F.P. teritoriale cu atribuții de constatare și sancționare a contravențiilor prevăzute la art. 4 și 6 din Legea nr. 158/2008

În cazul în care se constată neîndeplinirea de către contravenient a obligațiilor legale stabilite prin planul de remediere sau săvârșirea de către contravenient a aceleiași/altei contravenții în termen de 3 ani de la aplicarea sancțiunii, conform art. 9 din Legea prevenirii nr. 270/2017, sunt incidente prevederile Legii nr. 158/2008, respectiv:

a) sancțiune principală: amenda contravențională (cu limite valorice între 3.000 – 30.000, respectiv 6.000 – 60.000 lei) și, după caz;

b) sancțiuni/măsuri complementare, astfel:

- **încetarea** publicității înșelătoare sau a publicității comparative ilegale;
- **publicarea** procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției necontestat sau a hotărârii judecătorești (în cazul în care a existat o plângere împotriva procesului-verbal), integral sau în extras;
- **publicarea** unei declarații rectificative de către comerciantul contravenient, atât prin intermediul unui ziar de largă circulație, cât și prin intermediul mijlocului de comunicare folosit pentru difuzarea anunțului publicitar interzis.

2. Atribuțiile Ministerului Finanțelor Publice

În vederea asigurării protecției comercianților împotriva publicității înșelătoare și publicității comparative ilegale, dar și în ceea ce privește domeniul combaterii și stopării faptelor de publicitate înșelătoare și de publicitate comparativă interzisă, potrivit prevederilor art. 4-6 din Legea nr. 158/2008 și a Regulamentului de Organizare și Funcționare, Ministerul Finanțelor Publice, prin Direcția Generală Ajutor de Stat - Serviciul analiză, programare și coordonare metodologică are următoarele atribuții:

- asigură îndrumarea metodologică a structurilor specializate din cadrul Direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice, în vederea soluționării sesizărilor/autosesizărilor referitoare la fapte de publicitate înșelătoare și comparativă interzisă prevăzute de Legea nr. 158/2008;
- elaborează strategii/programe de verificare în domeniul de aplicare a Legii nr. 158/2008, în vederea combaterii și stopării faptelor de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă.

În exercitarea acestor atribuții, Ministerul Finanțelor Publice a elaborat Revizia 2 a Procedurii operaționale „Soluționarea sesizărilor în temeiul Legii nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată” PO-23.04, Ediția II, care a fost aprobată prin O.M.F.P. nr. 2149/04.06.2018. PO-23.04 facilitează **modul de soluționare a sesizărilor/autosesizărilor urmare a modificărilor legislative instituite de prevederile Legii prevenirii nr. 270/2017 și ale pct. 54⁷ din Anexa nr. 1 la H.G. nr. 33/2018 privind stabilirea contravențiilor care intră sub incidența Legii prevenirii nr. 270/2017, precum și a modelului planului de remediere.**

Soluționarea sesizărilor⁸/autosesizărilor referitoare la fapte de publicitate este realizată de către structurile specializate de ajutor de stat, practici neloiale și prețuri reglementate din cadrul Direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice, în baza Procedurii operaționale „Soluționarea sesizărilor în

⁷ "54. Art. 10 alin. (1) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată...";

⁸ sesizarea faptelor de publicitate se poate face în scris, către Direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, sau prin intermediul Formularului de sesizare on line postat pe site-ul M.F.P. la adresa www.mfinante.ro, la rubrica "Agenți economici" - "Publicitate înșelătoare";

temeiul Legii nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată” PO-23.04, Ediția II, elaborată de Direcția generală ajutor de stat și sub îndrumarea metodologică a acesteia din urmă.

3. Programul de verificare privind posibile fapte de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă, pentru anul 2019

În vederea stopării faptelor de publicitate înșelătoare și comparativă interzisă a fost elaborat **Programul de verificare privind posibile fapte de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă**, prevăzute de Legea nr. 158/2008, pentru anul 2019, programul fiind transmis structurilor specializate de ajutor de stat, practici neloiale și prețuri reglementate din cadrul D.G.R.F.P. pentru a fi pus în aplicare.

Scopul acestui program este de **identificare a posibilelor fapte** de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă, **de informare** a comercianților privind consecințele nerespectării prevederilor Legii nr. 158/2008, precum și **de prevenire** a săvârșirii unor asemenea fapte. Pentru punerea în aplicare a acestui program au fost implicate compartimentele specializate de ajutor de stat, practici neloiale și prețuri reglementate din cadrul D.G.R.F.P.

Principalele deziderate/etape ale verificării au fost următoarele:

Identificarea mesajelor publicitare utilizate de societăți	<ul style="list-style-type: none">• Verificarea campaniilor publicitare on-line• Monitorizarea presei• Verificarea pe teren, la fața locului, a panourilor publicitare/bannerelor, broșurilor, pliantelor
Autosesizarea în cazul identificării posibilelor fapte de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă	<ul style="list-style-type: none">• Conform prevederilor legale în vigoare
În vederea asigurării unui caracter de prevenție a acestui program, precum și în scopul informării societăților, a fost distribuit un material de informare, care a fost înmănat reprezentanților comercianților, cu ocazia verificării la fața locului.	

Concret, *Programul de verificare privind posibile fapte de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă pentru anul 2019*, a avut ca scop identificarea și verificarea societăților care își desfășoară activitatea în domeniile incluse în program, aflate în baza de date a D.G.R.F.P., după codul CAEN și ordonarea lor în funcție de cifra de afaceri, respectiv:

- cod **CAEN 4632** „Comerț cu ridicata al cărnii și produselor din carne”;
- cod **CAEN 4633** „Comerț cu ridicata al produselor lactate, oualelor, uleiurilor și grăsimilor comestibile”;
- cod **CAEN 4634** „Comerț cu ridicata al băuturilor”;
- cod **CAEN 4636** „Comerț cu ridicata al zahărului, ciocolatei și produselor zaharoase”;
- cod **CAEN 4637** „Comerț cu ridicata cu cafea, ceai, cacao și condimente”;
- cod **CAEN 4639** „Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun”;
- cod **CAEN 4641** „Comerț cu ridicata al produselor textile”;
- cod **CAEN 4642** „Comerț cu ridicata al îmbrăcămintei și încălțămintei”;
- cod **CAEN 4643** „Comerț cu ridicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc al aparatelor radio”;
- cod **CAEN 4644** „Comerț cu ridicata al produselor din ceramică, sticlărie și produse de întreținere”;

- cod **CAEN 4645** „Comerț cu ridicata al produselor cosmetice și de parfumerie”;
- cod **CAEN 4646** „Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice”.

În anul 2019, la nivel național, au fost supuse verificării un număr de 6.695 de societăți, selectate în ordine descrescătoare a cifrei de afaceri, care s-au încadrat în lista CAEN-urilor mai sus menționate. Din numărul total al societăților verificate, în 280 cazuri au fost constatate încălcări ale prevederilor art. 4-6 din Legea nr. 158/2008, fiind astfel încheiate procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor.

În scopul atingerii dezideratelor „Programului de verificare privind posibile fapte de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă pentru anul 2019”, a fost difuzat materialul informativ „Atribuțiile MFP și ale structurilor teritoriale în prevenirea, constatarea și sancționarea faptelor de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă ilegală”, acțiune ce a condus la reducerea semnificativă a cazurilor de încălcare a prevederilor Legii nr. 158/2008 și, implicit, la menținerea unui mediu concurențial loial.

4. Acțiuni propuse pentru anul 2020

1. *Continuarea programului de verificare a societăților* în vederea identificării posibilelor fapte de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă.

Astfel, pentru anul 2020 se vor desfășura acțiuni de verificare a societăților care au ca activitate principală:

Perioada	Domeniile de activitate incluse în programul de verificare
Semestrul I 2020	<ul style="list-style-type: none"> - CAEN 4941 - transporturi rutiere de mărfuri - CAEN 5811 - activități de editare a cărților - CAEN 6419 - alte activități de intermediari monetare - CAEN 6512 - alte activități de asigurări (exceptând asigurările de viață) - CAEN 6612 - activități de intermediere a tranzacțiilor financiare activități auxiliare intermediarilor financiare, exclusiv activități de asigurări și fonduri de pensii
Semestrul II 2020	<ul style="list-style-type: none"> - CAEN 6831 - agenții imobiliare activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal - CAEN 7022 - activități de consultanță pentru afaceri și management - CAEN 8623 - activități de asistență stomatologică - CAEN 9200 - activități de jocuri de noroc și pariuri - CAEN 9606 - cofatură și alte activități de înfrumusețare

2. *Continuarea acțiunilor de informare a societăților* care fac parte din program, prin distribuirea, la momentul verificării, a materialului de informare cu privire la scopul Legii nr. 158/2008, modul de identificare și sesizare a încălcărilor prevederilor acestei legi și sancțiunile aplicabile, precum și diseminarea prevederilor Legii prevenirii nr. 270/2017.

3. Publicarea pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice <http://www.mfinante.ro> a prezentului raport, a Raportului pe anul 2019 privind Programul de verificare privind posibile fapte de publicitate înșelătoare și publicitate comparativă interzisă, precum și actualizarea datelor și informațiilor prevăzute la art. 3 din Legea prevenirii nr. 270/2017.

2. Aspecte principale în domeniu - Consiliul Concurenței

Potrivit prevederilor Legii nr. 11/1991, concurența neloială definește acele practici comerciale ale întreprinderii, care contravin uzanțelor cinstite și principiului bunei-credințe și care produc sau sunt apte să producă pagube oricărui participanți la piață. Conform normei generale, întreprinderile au obligația să acționeze respectând regulile general recunoscute care se aplică în relațiile comerciale dintre acestea, în scopul prevenirii încălcării drepturilor lor legitime, în conformitate cu principiul general al bunei-credințe și cu prevederile actului normativ menționat.

În contextul în care, în materia combaterii concurenței neloiale, prevalează răspunderea civilă (întrucât practicile care îi aduc atingere vizează, în general, interese individuale), rolul Consiliului Concurenței este acela de a interveni în situațiile în care practicile care aduc atingere concurenței loiale pot avea un impact semnificativ asupra mediului economic în ansamblu și în care poate fi vizat un interes public, astfel încât să opereze răspunderea contravențională. În acest sens, autoritatea de concurență decide doar cu privire la practicile care au ca scop sau ca efect afectarea concurenților, respectiv a capacității acestora de acțiune, de natură să aducă atingere bunei funcționări a piețelor și să producă sau să poată produce pagube oricărui participanți la piață.

În acord cu competențele stabilite prin prevederile Legii nr. 11/1991, în anul 2019, Consiliul Concurenței a gestionat un număr de 48 de sesizări având ca obiect posibile practici de concurență neloială, acestea vizând, în principal, următoarele piețe/sectoare:

Nr. crt.	Domenii de activitate	
1	Comerț	utilaje diverse
		piese auto
		produse chimice
		băuturi alcoolice
		pachete turistice
		produse birotică
		produse alimentare
		produse metalice
		piese de schimb pentru mașini și echipamente industriale
		distribuție mașini agricole
2	Lucrări	construcții
		instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat
3	Producție	software
		produse manufacturiere
		producție/distribuție GPL
4	Servicii	pază
		auto
		construcții
		imobiliare
		medicale
		colectarea contravalorii rovinietelor
		reparații auto
		sisteme de supraveghere electronică
		taximetrie
		traducători autorizați
		bancare

Nr. crt.	Domenii de activitate	
		contabilitate
		telecomunicație
		transport rutier
		publicitare
		ticketing
		IT

Potrivit tipurilor de practici de concurență neloială incidente Legii nr. 11/1991, sesizările vizând piețele/sectoarele anterior menționate, adresate Consiliului Concurenței, au fost reprezentate procentual astfel:

- 28% din cazuri au vizat practica de concurență neloială referitoare la denigrarea unui competitor sau a produselor/serviciilor sale (art. 2 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale)⁹;
- 41% din cazuri au vizat practica de concurență neloială referitoare la deturnarea clientelei unei întreprinderi, prin folosirea secretului comercial (art. 2 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale)¹⁰;
- 31% din cazuri au vizat alte practici comerciale care contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei-credințe, producând sau putând produce pagube oricăror participanți la piață (art. 2 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale)¹¹.

În șase dintre situațiile supuse atenției autorității de concurență, ce au vizat piața serviciilor de mentenanță IT, piața serviciilor de testare pentru calitatea și siguranța alimentelor, piața comerțului cu ridicata al mașinilor agricole mici, piața serviciilor de ticketing, piața serviciilor de execuție a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, piața comercializării produselor pentru reparații utilaje din diferite sectoare de activitate: rulmenți, curele, simeringuri, lanțuri, role transportoare etc. și piața serviciilor de monitor ski și sporturi de alunecare, au fost deschise cercetări aprofundate, întrucât, potrivit cadrului legal aplicabil, efectele acestor posibile practici de concurență neloială au fost apreciate ca nefiind minore, putând avea impact semnificativ.

Astfel, în cadrul cercetărilor aprofundate, Consiliul Concurenței realizează, cu ajutorul instrumentelor investigative (inspecții inopinate, cereri de date și informații, declarații, interviuri), o analiză detaliată, datele fiind ulterior coroborate în cuprinsul unei note de concluzii supusă dezbaterii Comisiei desemnate în domeniul concurenței neloiale. Aceasta poate adopta, potrivit legii, una dintre următoarele decizii:

- decizie de constatare a săvârșirii unor practici de concurență neloială și de aplicare a amenziilor contravenționale;

⁹ „denigrarea unui competitor sau a produselor/serviciilor sale, realizată prin comunicarea ori răspândirea de către o întreprindere sau reprezentantul/angajatul său de informații care nu corespund realității despre activitatea unui concurent sau despre produsele acestuia, de natură să îi lezeze interesele”;

¹⁰ “deturnarea clientelei unei întreprinderi de către un fost sau actual salariat/reprezentant al său ori de către orice altă persoană prin folosirea unor secrete comerciale, pentru care respectiva întreprindere a luat măsuri rezonabile de asigurare a protecției acestora și a căror dezvăluire poate dăuna intereselor acelei întreprinderi”;

¹¹ “orice alte practici comerciale care contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei-credințe și care produc sau pot produce pagube oricăror participanți la piață”.

- decizie de constatare a săvârșirii unor practici de concurență, de aplicare a amenziilor contravenționale și a măsurii de interzicere a practicii de concurență neloidală;
- decizie de constatare a săvârșirii unor practici de concurență neloidală și de aplicare a măsurii de interzicere a practicii de concurență neloidală;
- decizie de încetare a practicilor de concurență neloidală pe perioada derulării cercetării aprofundate.

În cazul cercetării aprofundate analizate pe piața serviciilor de execuție a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale a fost constatată încălcarea prevederilor art. 2 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 11/1991 de către întreprinderea Megaconstruct SA, prin practica comercială de concurență neloidală ce constă în acțiunile acestei întreprinderi de captare/obținere, de deținere, respectiv de utilizare a contractului încheiat de întreprinderea Solaris SRL cu un beneficiar al său, precum și a unor date, informații și documente care conțin elemente ale strategiei sale comerciale, fără acordul acestui operator economic, fiind emisă în acest sens decizia Consiliului Concurenței nr. 99/17.12.2019.

Totodată, în cursul anului 2019, autoritatea de concurență a asigurat atât reprezentarea în cadrul Consiliului Interinstituțional în domeniul combaterii concurenței neloidale, cât și lucrările secretariatului, în cadrul căruia au fost organizate cele două întâlniri semestriale ale entității, schimburile de corespondență, inclusiv elaborarea raport anual al entității anterior menționate, pe baza contribuțiilor transmise de către autoritățile și instituțiile ce fac parte din aceasta.

Un element de interes îl reprezintă și finalizarea procesului de transpunere a Directivei 2016/943/UE privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale prin adoptarea OUG nr. 25/2019 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Demersul se înscrie în angajamentul asumat de Comisia Europeană în cadrul Strategiei Europa 2020, de a crea o Uniune Europeană a inovării, care să protejeze investițiile bazate pe cunoștințe, să reducă fragmentarea costisitoare și să transforme Europa într-un spațiu în care inovarea este recompensată.

Nu în ultimul rând, este de menționat și faptul că autoritatea de concurență se află în proces de amendare a cadrului legal în domeniul combaterii concurenței neloidale ce intră în competența sa, întrucât practica de soluționare a faptelor de concurență neloidală din ultimii ani a identificat o serie de aspecte ce au reclamat o reglementare suplimentară, în sensul clarificării și completării textului de lege, atât din perspectivă procedurală, cât și din perspectiva explicitării câmpului contravențional.

3. Aspecte principale în domeniu – Oficiul de Stat pentru Inventii și Mărci

I. Drepturile de proprietate intelectuală sunt un instrument economic important, cu ajutorul căruia se asigură o dinamică în dezvoltarea economică. Protecția respectării DPI are nevoie de un cadru eficient, deoarece respectarea acestora este necesară atât pentru titulari, cât și pentru consumatori.

Ca urmare a evoluției cadrului legislativ european în materia protecției drepturilor asupra mărcilor se impunea ca Legea nr. 84/1998 privind protecția mărcilor și indicațiilor geografice să fie supusă unui proces de revizuire, amendare și aliniere la conceptele și principiile europene stabilite prin Directiva

(UE) 2015/2436 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2015 de apropiere a legislației statelor membre cu privire la mărci.

Această directivă aduce o serie de modificări cu privire la semnele care pot constitui o marcă, a motivelor de refuz sau de anulare a înregistrării unei mărci, a criteriilor și situațiilor avute în vedere la soluționarea conflictelor de drepturi, reducerea unor termene în procedura de examinare, a măsurilor privind tranzitul bunurilor care poartă o marcă sau contrafacerea unei mărci.

În scopul punerii de acord a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, ca o premisă esențială a îndeplinirii angajamentelor ce revin României, Ministerul Economiei în colaborare cu OSIM au elaborat un proiect de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, republicată.

La elaborarea acestui proiect de lege s-a avut în vedere corelarea și alinierea normelor juridice interne la noile exigențe ale UE, statuate prin Directiva (UE) 2015/2436, în contextul îndeplinirii obligațiilor asumate de România privind domeniul proprietății industriale, dar și implementarea unei proceduri transparente în mod similar celor aplicabile mărcilor Uniunii Europene, așa cum prevăd dispozițiile Regulamentului (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene.

II. În scopul promovării protecției proprietății industriale experții OSIM au fost angrenați și în decursul anului 2019, în acțiuni de promovare a protecției și valorificării proprietății industriale, evenimente de conștientizare asupra importanței protecției proprietății industriale, constând în seminarii, conferințe, mese rotunde, târguri și expoziții, unde au fost prezentate elemente ale procedurii naționale, europene și internaționale de înregistrare, precum și cele de examinare și acordare a brevetelor de invenție, a mărcilor sau a designului.

III. În procesul de combatere a contrafacerii și pirateriei, un rol important îl au protocoalele care s-au încheiat la nivel național între diferite autorități și OSIM. În acest sens, se poate menționa derularea cu succes și anul 2019 a protocolului de colaborare încheiat de OSIM cu Direcția Generală a Vămirilor în sprijinul îndeplinirii de către autoritățile vamale a atribuțiilor de control și supraveghere a operațiunilor de vămuire asupra mărfurilor ce beneficiază de protecție potrivit legilor de proprietate industrială.

Această activitate are drept obiectiv principal asigurarea aplicării eficiente a măsurilor de protecție la frontieră în scopul protejării drepturilor și intereselor legitime ale titularilor de drepturi prin contracararea traficului internațional cu produse contrafăcute, a căror comercializare cauzează prejudicii titularilor de drepturi, generează acte de concurență neloială și reprezintă un pericol major pentru securitatea economică a țării și pentru sănătatea consumatorului autohton.

4. Aspecte principale în domeniu – Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor

Conform atribuțiilor privind activitatea de supraveghere a pieței în temeiul *Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor*, în anul 2019 Autoritatea

Națională pentru Protecția Consumatorilor a încheiat un număr de 1056 procese-verbale de constatare a contravenției și a emis un număr de 521 de decizii de încetare a practicii.

În continuare, cu titlu de exemplu, sunt prezentate câteva cazuri ce au făcut obiectul analizei Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor:

- utilizarea unei practici comerciale incorecte de către operatori economici din domeniul comunicațiilor, contrară diligenței profesionale, ce constă în transferul poverii fiscale în sarcina utilizatorului final, prin majorarea abonamentelor, folosind o poziție de forță. La acest moment procesele verbale de constatare a contravenției sunt în analiza instanțelor de judecată;
- perceperea taxei de reziliere pentru servicii de cablu TV, neprevăzută în contract;
- comercializarea de produse etichetate ca produse tradiționale, acestea nefiind atestate ca tradiționale;
- constrângerea consumatorului de a semna o convenție de plată la încheierea contractului de vânzare / cumpărare a unei locuințe prin care se obligă să plătească o diferență de curs valutar deși, în contract, prețul locuinței era menționat în lei;
- neconcordanță între prețul afișat la raft și cel încasat la casa de marcat;
- nerespectarea procentului de reducere afișat în cadrul vânzărilor cu preț redus la articolele de îmbrăcăminte/încălțăminte;
- lipsa produsului de referință în cazul pachetelor promoționale la produse cosmetice și suplimente alimentare;
- nerespectarea obligațiilor profesionale asumate prin contracte și convenții de către unii prestatori de servicii de casting, cu scopul de a obține câștiguri bănești de la consumatori, fără a întreprinde niciun fel de acțiune de promovare conform prevederilor contractuale;
- comercializare file de șalău cu informația „*super proaspăt*”, deși pe eticheta produsului era menționat că a fost suspus congelării cu mai mult de un an în urma datei la care a fost oferit la comercializare;
- diferențe între gramajul real și cel afișat la produse de panificație, patiserie, cofetărie, precum și la preparate culinare servite în unități de alimentație publică;
- omiterea unor informații esențiale în legătură cu produse nealimentare comercializate online;
- telefoane mobile codate, care nu sunt destinate utilizării în spațiul european și pentru care nu există suport tehnic/unități service;
- fructe și legume cu indicarea țării de origine diferită de cea reală, înscrise în documentele de proveniență;
- denumiri incorecte ale produselor alimentare în raport cu ingredientele acestora;
- pachete promoționale „*1+1 gratis*” sau „*30% gratis din al doilea produs*”, fără a exista produsul de referință pentru comparație;
- încheierea unui contract de vânzare-cumpărare locuință la care nu a fost respectată data de încheiere a contractului menționată în promisiunea de vânzare-cumpărare și solicitarea de plăți în valută fără menționarea acestora în contractul inițial;
- nerespectarea clauzelor din contractul de furnizarea apă, precum și în factura emisă cu privire la termenul de suspendare a serviciilor de furnizare apă în cazul neachitării în intervalul maxim stabilit (45 zile) a costurilor aferente consumului;
- informații eronate privind natura și denumirea produselor: produse pe bază de grăsimi vegetale denumite incorect la raft „*frișcă*”, „*smântână*”;

- folosirea sintagmei „... *de casă / de acasă*” (salam, prăjitură, salată de icre cu crap, maioneză, pâine etc.), în realitate produsele fiind realizate în procedură industrială cu ingrediente care nu sunt folosite în prepararea ca acasă, respectiv cu conservanți, îndulcitori, diverși aditivi etc;
- informarea eronată în lista meniu cu privire la denumirea/natura ingredientelor folosite în realitate utilizându-se alte ingrediente la fabricarea produselor respective (în loc de frișcă se folosea un preparat alimentar pe bază de grăsimi vegetale, în loc de smântână se folosea un sos pe bază de grăsimi vegetale, în loc de ciocolată se folosea cremă cu cacao (8% cacao), în loc de Nutella se folosea un topping de cacao ce conținea 10% cacao, preparat pe bază de grăsimi vegetale Akadia în loc de brânza Feta etc.);
- menționarea în denumire a unor ingrediente care în realitate nu intrau în compoziția produsului (cu ciocolată, cu cremă de vanilie etc);
- înscrierea sintagmei „*100 natural*”, „*natural*”, „*100% ingrediente naturale*”, pentru produse fabricate industrial care au suferit procedee mecanice, tratamente termice de sterilizare, în plus produsele nu conțineau numai ingrediente naturale;
- produse alimentare, comercializate ca „*naturale fără gluten*”, în realitate fiind vorba de produse care prin natura lor nu au gluten;
- comercializarea unor produse sub diferite sintagme: „*Marca N01 în Italia**”, „**Nr.1 în vânzări în Italia*”, „*Nr. 1 în Deutschland**”, „*100% alpine milk chocolate*” etc., fără a face dovada afirmațiilor menționate;
- informare incorectă, în mod asumat, privind clasificarea unității de cazare la „*2 stele*” în loc de „*1 stea*”;
- comercializarea sortimentelor de ciuperci conservate marca „*Frantz Josif*”, denumite impropriu „*sălbatic*”, cu toate că ciupercile din compoziție erau ciuperci de cultură: Pleurotus, Champignon, Pholiota, Nameka;
- menționarea pe etichetă „*prăjite în ulei de măsline*”, iar în lista de ingrediente era înscris ulei de floarea soarelui;
- majorarea tarifului abonamentului aflat în derulare;
- refuzul primirii produselor returnate de consumatori de către un operator economic care desfășoară activitate de comerț la distanță;
- vânzări promoționale cu premii, cu perioadă de desfășurare expirată;
- practici comerciale incorecte, contrare cerințelor diligenței profesionale la prestatorii de servicii de utilitate publică, omisiuni înșelătoare la prezentarea ofertelor de contractare a serviciilor de utilitate publică;
 - produse alimentare expuse în zona special amenajată pentru vânzarea accelerată, marcate cu „*...% reducere*”, fără a avea afișat prețul vechi;
 - produse de marochinărie cu informații incorecte privind denumirea materialului din care sunt confecționate (piele naturală, dar produsul era confecționat din înlocuitori);
 - băuturi răcoritoare care aveau inscripționată pe etichetă denumirea unui fruct fără ca acesta să existe în lista de ingrediente;
 - produse de patiserie având indicate la raft denumiri incorecte, diferite față de cele ale producătorului;
 - comercializarea produselor cu evidențierea prețului pe 100 g, deși acestea erau ambalate având cantitate fixă, fără a putea fi comercializate la 100 g;
 - comercializare de produse având pe etichetă informații care nu puteau fi dovedite: *curățată calcarul 100%*, *durează de 10 ori mai mult* (fără a exista un reper), *3 la preț de 2*, *numărul 1 în România*, *distruge 99,9% din bacterii, virusuri și fungi*;

- diferență între cantitatea netă declarată de producător și cantitatea cântărită de comerciant (includea și ambalajul produsului);
- produse inscripționate cu promoții tip concurs cu premii la care perioada de desfășurare a concursurilor era expirată (vopsea de păr);
- oferte cu sintagma „preț avantajos”, „super ofertă” „profită acum”, fără a se explica însă în ce constă avantajul oferit consumatorului;
- afirmarea că produsul alimentar posedă caracteristici speciale, atunci când, în realitate, toate produsele alimentare similare posedă asemenea caracteristici.

5. Aspecte principale în domeniu - Oficiul Român pentru Drepturile de Autor

Cadrul legislativ - prevederile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost modificate și completate prin **Legea nr. 15/2019**¹², atât pentru transpunerea Directivei 2017/1564/UE privind anumite utilizări permise ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimare și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, cât și pentru corecta transpunere a Directivei 2001/29/EC (comunicarea publică a operelor muzicale).

Procesul de modificare a Legii nr. 8/1996 a continuat pe parcursul anului 2019. Astfel, prin **Legea nr. 8/2020**¹³ a fost sporit nivelul de transparență al activității organismelor de gestiune colectivă, după cum urmează: *“Organismele de gestiune colectivă, începând cu data de 1 ianuarie, au obligația de a publica trimestrial, până în ultima zi a primei luni ce urmează trimestrului de referință, prin afișare la sediul acestora, precum și în format electronic, pe pagina proprie de internet, pentru trimestrul anterior, sumele colectate pe categorii de utilizatori sau alți plătitori, sumele reținute, costul gestiunii și sumele repartizate pe categorii de titulari, proveniența acestora, modul de calcul al drepturilor, precum și reținerile aplicate” (art. 170 alin. (2¹)).* Încălcarea acestor prevederi constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 30.000 lei.

Președinția României la Consiliul Uniunii Europene în domeniul drept de autor și drepturi conexe - în prima jumătate a anului 2019 România a deținut, pentru prima dată în istoria sa, Președinția Consiliului Uniunii Europene. La finalul celor 6 luni de mandat, rezultatele înregistrate în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe au fost deosebit de apreciate, atât de înalții reprezentanți ai Guvernului României, între care premierul și ministrul culturii, dar și de către instituțiile europene și internaționale, inclusiv de către președintele Comisiei Europene, dl. Jean-Claude Juncker, prim-vicepreședintele Comisiei Europene, Frans Timmermans și Directorul General al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI), Francis Gurry.

În conformitate cu Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2804/20.11.2017, ORDA a asigurat conducerea Grupului de Lucru Proprietate Intelectuală Drept de Autor al Consiliului UE (GLPI-DA). Astfel, reprezentanții ORDA au prezidat reuniunile GLPI-DA la nivel de experți, au elaborat documentele aferente reuniunilor și au contribuit în mod activ la adoptarea pozițiilor și

¹² în vigoare de la 14 ianuarie 2019;

¹³ în vigoare de la 13 ianuarie 2020;

strategiilor UE. Totodată, au participat și au contribuit la progresul normativ al Uniunii, luând parte și elaborând propuneri pe dosarele aflate în negociere cu prilejul negocierilor din cadrul dialogurilor Consiliul UE, Parlamentul European și Comisia Europeană.

- **Directiva 2019/790 privind Dreptul de Autor în Piața Unică Digitală (Directiva Copyright)** - în mod cert, unul dintre cele mai importante 90 de dosare închise de către PRES RO a CONS UE a fost reprezentat de Directiva Copyright, aspect reiterat și în cadrul întrevederii de lucru din 4 iunie, pe care a avut-o premierul Guvernului României cu președintele Comisiei Europene și cu prim-vicepreședintele Comisiei Europene, fiind totodată reflectat în intervenția prim-ministrului la finalul dezbaterilor în Parlamentul European de la Strasbourg din data de 16.07.2019.

România a reușit să încheie cu succes dosarul aferent Directivei privind Dreptul de Autor în Piața Unică Digitală, parcurgând într-un interval extrem de scurt mai multe etape, respectiv obținerea mandatului în COREPER, finalizarea negocierilor în format dialog și ajungerea la un acord politic cu Parlamentul European, adoptarea formală a acestui act legislativ în Consiliu și publicarea în Jurnalul Oficial al UE. În data de 17 mai 2019, Directiva 2019/790 a fost publicată în Jurnalul Oficial al UE.

- **Directiva 2019/789 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului (Directiva SATCAB)** - în baza acordului politic obținut în dialogul din 13 decembrie 2018 de către PRES AT, PRES RO a elaborat textul final de compromis, prezentat în cadrul reuniunii COREPER din data de 18 ianuarie 2019, atunci când PRES RO a obținut mandatul de a informa Parlamentul European că, dacă acesta va adopta poziția în prima lectură, sub forma textului de compromis, Consiliul UE va aproba poziția Parlamentului și actul legislativ va fi adoptat în varianta corespunzătoare poziției PE.

Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură la 28 martie 2019, rezultatul votului Parlamentului European reflectând acordul de compromis la care s-a ajuns între instituții. În data de 17 mai 2019, Directiva 2019/789 a fost publicată în Jurnalul Oficial al UE.

În baza atribuțiilor deținute, ORDA a organizat, în perioada iunie-decembrie 2019, o primă rundă de consultări cu stakeholderii și a redactat proiectul de lege pentru transpunerea celor două directive, pe care l-a comunicat Ministerului Culturii în cursul lunii aprilie 2020. Totodată, ținând cont de competența partajată a reglementărilor **Regulamentului (UE) 2017/1128 privind portabilitatea transfrontalieră a serviciilor de conținut online în cadrul pieței interne**, au fost introduse în cadrul proiectului de lege prevederile relevante în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe.

Aplicarea legislației cu impact relevant în menținerea unei piețe concurențiale loiale - în luna august 2019, ORDA a sesizat Consiliul Concurenței în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018, care stabilește că, începând cu data de 1 iulie 2018, remunerațiile minime stabilite în cazul metodologiilor aplicabile pentru dreptul de radiodifuzare, nu se mai aplică. Obligația de plată a remunerațiilor convenite titularilor de drepturi subzistă în sarcina utilizatorilor, numai modul de calcul al acestora este diferit, respectiv utilizatorii plătesc remunerații procentuale, așa cum sunt stabilite în metodologii, nu remunerații minime/fixe, stabilite forfetar. Ca urmare a controlului punctual pe care ORDA l-a desfășurat, s-a constatat faptul că organismul de gestiune

colectivă Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR) a încasat de la radiodifuzori remunerații minime după data de 01.07.2018, în timp ce organismele de gestiune colectivă UCMR-ADA și CREDIDAM nu au mai calculat, facturat și colectat sume/remunerații minime trimestriale după această data. În aceste condiții, ORDA a emis Decizia nr. 79/22.08.2019 privind dispunerea măsurilor de intrare în legalitate a UPFR, iar organismul de gestiune colectivă:

- a modificat formatul autorizației-licență neexclusivă de utilizare a fonogramelor, cât și formatul contractului standard de acordare a autorizațiilor neexclusive pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora, în acord cu prevederile art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018, coroborat cu art. 164 alin. (2) din Legea nr. 8/1996;
- a stornat facturile emise și a recalculat remunerațiile în acord cu prevederile art. II alin. (3) din Legea nr. 74/2018.

6. Aspecte principale în domeniu – Consiliul Național al Audiovizualului

Pregătirea transunerii în Legea audiovizualului a prevederilor Directivei 2018/1808/UE a serviciilor media audiovizuale - CNA a asigurat pe tot parcursul anului 2019 suportul tehnic și expertiza necesară în cadrul grupului de lucru constituit de Ministerului Culturii pentru transpunerea Directivei 2018/1808/UE. În septembrie 2019 a avut loc la sediul Ministerului Culturii o primă reuniune a grupului de lucru consacrată modalităților de abordare a transunerii directivei, în care au fost puse în discuție două propuneri de transpunere, cea avansată de CNA și respectiv de MC, în calitate de autoritate responsabilă cu transpunerea acestei directive. Propunerea formulată de CNA are drept principiu de abordare corelarea și armonizarea prevederilor noii directive în arhitectura ansamblului legislativ din domeniu completată astfel încât să fie posibilă implementarea noilor dispoziții. La data de 25 noiembrie 2019, MC a transmis o nouă propunere de transpunere, la care CNA a formulat noi observații; colaborarea celor două autorități continuă și în prezent.

Cerințele esențiale ale Directivei privind serviciile mass-media audiovizuale (DSMAV) și obiectivele ce ar trebui să orienteze transpunerea acesteia în dreptul național, cu accent pe reglementarea serviciilor de conținut audiovizual digital disponibile pe Internet, vizează:

1. Aprecieri generale

Principii aplicabile - În centrul reglementării se află principiul țării de origine:

- se asigură condițiile existenței unei singure piețe europene a serviciilor media audiovizuale;
- furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte doar regulile statului membru (SM) în a cărui jurisdicție se află.

Directiva serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV) asigură o armonizare minimală, dar SM sunt libere să adopte norme mai detaliate sau mai stricte, cu condiția de a fi conforme cu dreptul european:

- dacă o țară europeană adoptă reguli naționale care sunt mai stricte decât cele prevăzute în DSMAV, acestea pot fi aplicate doar furnizorilor ce se află sub jurisdicția statului respectiv;
- DSMAV garantează că furnizorii care nu sunt stabiliți în UE trebuie să se conformeze standardelor minime ale acesteia, prin autoritatea de reglementare din SM care are jurisdicția asupra acestora, conform criteriilor de stabilire a jurisdicției (de ex.: furnizorii care utilizează un satelit sau o capacitate satelitară aparținând aceluși stat).

Obiectivele revizuirii DSMAV - Noile dispoziții:

- asigură condiții echivalente de reglementare a serviciilor media audiovizuale tradiționale, liniare și la cerere;
- extinde domeniul său de aplicare la platformele de partajare a conținutului video.

Schimbări majore:

- introduce reguli specifice platformelor de partajare a conținutului video;
- garantează independența autorităților de reglementare a serviciilor media audiovizuale, în baza unor criterii de conformare;
- consolidează regulile privind protecția minorilor și combaterea discursului de incitare la ură, în orice tip de conținut audiovizual;
- consolidează măsurile de promovare a producției și distribuției de opere europene; instituie dreptul SM de a impune o contribuție la fondul național cinematografic în cazul serviciilor media aflate sub o altă jurisdicție și care operează pe piața lor națională (exemplul cel mai uzual – serviciul Netflix);
- clarifică criteriile de stabilire a țării de origine;
- oferă o mai mare flexibilitate regimului de difuzare a publicității televizate.

Obiectivele ce ar trebui să orienteze transpunerea DSMAV în dreptul național

- implementarea cerințelor minime dispuse de DSMAV;
- aplicarea principiilor directoare cuprinse în ghidurile special concepute de Comisia Europeană, respectiv: stabilirea criteriilor ce definesc „funcționalitatea esențială” a platformelor online și implementarea dispozițiilor privind operele europene;
- integrarea în lege a măsurilor ce pot fi preluate ca atare, evitând să se recurgă la o transpunere dincolo de nivelul cerințelor minimale;
- implementarea la termenul specificat în directivă.

2. Platforme de partajare a materialelor video (VSP)

Dispozițiile DSMAV care necesită transpunere în dreptul național - Directiva 2018/1808/UE stabilește reguli aplicabile platformelor de partajate a materialelor video generate de utilizatori, atunci când furnizarea de conținut audiovizual este o funcționalitate esențială a acestui serviciu. Vor fi incluse în domeniul de aplicare al noii directive acele servicii de platformă care se încadrează în următoarele cinci criterii:

- reprezintă o activitate cu caracter comercial;
- scopul principal este furnizarea de programe audiovizuale și/sau materiale video generate de utilizatori, în scop informativ, de divertisment sau educativ;
- furnizorul platformei nu exercită o responsabilitate editorială;
- organizarea serviciului este asigurată de furnizor, prin mijloace automate sau algoritmi;
- folosește rețele de comunicații electronice, în sensul tehnic cel mai larg cunoscut (acoperă orice tip de rețele).

Prin această extindere a domeniului de aplicare este vizat orice conținut audiovizual partajat pe site-urile de socializare în care materialul video îndeplinește criteriul „funcționalității esențiale”, precum și serviciile audiovizuale care se retransmit pe rețeaua deschisă de internet.

Includerea serviciilor de platformă de partajare a materialelor video în domeniul de aplicare al directivei are în vedere: programele audiovizuale profesionale, materialele video generate de utilizatori și comunicările comerciale audiovizuale. Furnizorii de platforme au obligația de a lua „măsuri adecvate” pentru atingerea următoarelor cerințe:

- protejarea minorilor de conținutul dăunător acestora;
- protejarea publicului de conținutul care incită la violență sau la ură;
- protejarea publicului de conținutul care constituie o infracțiune în dreptul Uniunii Europene (infracțiunile menționate la articolul 28b);
- respectarea în comunicările comerciale audiovizuale a cerințelor prevăzute la art. 9 alin. (1) din directivă (normele privind identificarea publicității și normele de protecție a consumatorilor în ceea ce privește publicitatea la alcool, tutun, medicamente și alimente cu un conținut ridicat de grăsimi, sare și sodiu și zahăr). De asemenea, VSP-urile vor trebui să ia măsuri adecvate pentru a se asigura că publicitatea conținută în materialele video generate de utilizatori respectă aceste norme.

Definiția platformelor de partajare – criteriul funcționalității esențiale - Dat fiind faptul că platformele de partajare constituie o activitate ce presupune o altă abordare de a reglementa conținutul audiovizual, pentru a veni în sprijinul statelor membre, Comisia a prevăzut în textul Directivei și elaborarea unor linii directoare. Plecând de la definițiile prevăzute în noua directivă, Comisia a încercat să contribuie la identificarea platformelor de partajare video prin identificarea criteriului funcționalității esențiale.

- „Furnizor de platformă de partajare a materialelor video” înseamnă persoana fizică sau juridică ce oferă un serviciu de platformă de partajare a materialelor video;
- „Material video generat de utilizator” înseamnă o serie de imagini în mișcare, cu sau fără sunet, care constituie un element distinct, indiferent de lungimea acestuia, care este creat de un utilizator și este încărcat pe o platformă de partajare a materialelor video de către utilizatorul respectiv sau de către orice alt utilizator;
- „Responsabilitate editorială” înseamnă exercitarea unui control efectiv asupra selecționării programelor și asupra organizării acestora fie într-o grilă cronologică, în cazul transmisiilor de televiziune, fie într-un catalog, în cazul serviciilor mass-media audiovizuale la cerere. Responsabilitatea editorială nu implică în mod necesar o răspundere juridică în conformitate cu legislația națională pentru conținutul serviciilor furnizate.

Obiectivele ce ar trebui să orienteze transpunerea DSMAV în dreptul național - CNA, în calitate de autoritate națională de reglementare desemnată să reglementeze platformele de partajare a materialelor video va trebui să aplice criteriile de jurisdicție și să stabilească furnizorii de servicii care intră în domeniul său de aplicare, astfel:

- dacă o VSP este deja stabilită în România ca fiind un „serviciu al societății informaționale”, în temeiul Directivei privind comerțul electronic, din punctul de vedere al DSMAV din 2018 va fi considerată, de asemenea, ca fiind sub jurisdicția României;
- în cazul în care o VSP nu este stabilită într-un SM în temeiul Directivei privind comerțul electronic, aceasta intră sub jurisdicția României, în temeiul DSMAV din 2018, în cazul în care în România își are sediul o societate-mamă (de unde este controlată una sau mai multe filiale);
- în cazul în care nu există o societate-mamă cu sediul în România, VSP se va afla sub jurisdicția României, dacă are o filială stabilită în România.

Având în vedere că DSMAV din 2018 se bazează pe norme minime de armonizare, va trebui să se asigure că orice normă care vizează reglementarea platformelor de partajare a materialelor video îndeplinește cerințele minime prevăzute în această directivă. SM sunt în măsură să adopte norme mai stricte decât cele propuse de DSMAV din 2018 pentru platformele de partajare a materialelor video aflate sub jurisdicția lor. Orice măsură adoptată în temeiul noilor norme va trebui să rămână compatibilă cu exonerarea de răspundere juridică prevăzută în Directiva comerțului electronic.

Domeniul de aplicare al cadrului de reglementare va trebui să fie un subiect de consultare publică, care să stabilească politica publică în principalele probleme:

- **Reglementarea platformelor de partajare va implica soluționarea unui volum mai mare de sesizări.** Acesta poate varia de la activități și conținuturi ilegale, cum ar fi exploatarea sexuală a copiilor, utilizarea în scopuri teroriste a internetului și încurajarea sinuciderilor, la comportamente care să nu fie ilegale, dar totuși să fie extrem de dăunătoare.

- **Serviciile de platformă de partajare de materiale audiovizuale pot fi oferite de o gamă largă de platforme digitale,** de diferite dimensiuni, care pot fi, spre exemplu, platforme de comunicare socială, platforme de partajare a materialelor video, site-uri de găzduire a fișierelor, forumuri de discuții publice, servicii de mesagerie și motoare de căutare. Temeiul juridic al cadrului de reglementare va fi stabilirea în lege a unei noi obligații legale de protejare a utilizatorilor (obligația de diligență), care va fi monitorizată de un organism independent de reglementare. Pentru a-și îndeplini obligația prevăzută de lege, platformele digitale care fac obiectul domeniului de aplicare vor trebui să ia măsuri rezonabile în acest scop.

- **Autoritatea de reglementare va avea competența de a stabili în detaliu cerințe specifice platformelor de partajare.** Acestea ar putea include, de exemplu, măsuri care să asigure transparența și eficacitatea proceselor de raportare și de moderare a activităților și a conținutului vehiculate pe platformă și existența unor mecanisme de verificare a vârstei sau de control parental. CNA va evalua, de asemenea, dacă furnizorii de VSP și-au îndeplinit obligația de a-i proteja pe utilizatori prin evaluarea conformității cu termenii și condițiile de utilizare publicate.

Statelor membre le revin responsabilitatea de a decide mijloacele de implementare și sancțiunile adecvate pentru a se asigura că autoritatea competentă își îndeplinește obligațiile care îi revin în conformitate cu DSMAV din 2018. O serie de posibile mecanisme de punere în aplicare ar include:

- a) aplicarea de amenzi pentru neconformități constatate în circumstanțele definite de lege;
- b) notificarea unei platforme digitale care se presupune că a încălcat standardele și stabilirea unui plan de acțiune și a unui calendar care să conducă la remedierea problemei constatate;
- c) solicitarea de informații suplimentare de la platforma digitală cu privire la o presupusă încălcare;
- d) publicarea de anunțuri publice care să semnaleze faptul că o platformă digitală nu a respectat standardele cerute;
- e) în cele mai grave situații, ar trebui avute în vedere și competența de a dispune suspendarea activităților comerciale ale platformelor, ale site-urilor web sau ale aplicațiilor sau să urmărească răspunderea individuală a administratorilor.

Un element-cheie al strategiei autorității de reglementare va fi aplicarea principiului proporționalității. Autoritatea de reglementare va trebui să evalueze platformele digitale în funcție de dimensiunea lor și

de resursele de care dispun. Autoritatea de reglementare va trebui să adopte o strategie bazată pe riscuri, concentrându-se în primul rând asupra acelor companii ale căror servicii prezintă cel mai mare risc de a-i afecta utilizatorii.

3. Impactul noilor reglementări

Având în vedere că platformele de partajare a materialelor video nu au intrat anterior în domeniul de aplicare al DSMAV sunt de așteptat noi costuri administrative. Acestea includ:

- costuri inițiale de familiarizare legate de înțelegerea noilor norme de reglementare;
- costuri de tranziție pentru adoptarea de noi mecanisme în vederea respectării noilor reglementări;
- costurile de control și monitorizare, adaptate platformelor, pentru a se asigura că o VSP este în conformitate cu reglementările în vigoare;
- costuri de raportare către organismul de reglementare.

Evaluarea de impact realizată de către Comisia Europeană a apreciat că, în cazul în care monitorizarea platformelor de partajare a materialelor video se va realiza prin intermediul unui mecanism bazat pe reclamații, costurile administrative aferente tuturor autorităților de reglementare din UE vor fi estimate la 600.000 euro¹⁴.

**Președinte al Consiliului interinstituțional
în domeniul combaterii concurenței neloiale,**

**Irina Diana AVRAM
Director general**

¹⁴<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/impact-assessment-accompanying-proposal-updated-audiovisual-media-services-directive>, p. 20.